

На основу члана 265. и члана 237. тачка 3) Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10 и 57/11),

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК О ПРЕУЗИМАЊУ ПРОПИСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ О УПРАВЉАЊУ ВАЗДУШНИМ ПРОСТОРОМ И ФЛЕКСИБИЛНОМ КОРИШЋЕЊУ ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА

Предмет овог правилника

Члан 1.

Овим правилником преузима се Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 551/2004 од 10. марта 2004. године о организацији и коришћењу ваздушног простора у Јединственом европском небу (Уредба о ваздушном простору), измењена и допуњена Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 1070/2009 од 21. октобра 2009. године којом се мењају и допуњавају Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, (ЕЗ) бр. 550/2004, (ЕЗ) бр. 551/2004 и (ЕЗ) бр. 552/2004, како би се побољшао учинак и одрживост европског ваздухопловног система и Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 2150/2005 од 23. децембра 2005. године која прописује заједничка правила за флексибилно коришћење ваздушног простора.

Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 551/2004 од 10. марта 2004. године о организацији и коришћењу ваздушног простора у Јединственом европском небу (Уредба о ваздушном простору), измењена и допуњена Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 1070/2009 од 21. октобра 2009. године којом се мењају и допуњавају Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, (ЕЗ) бр. 550/2004, (ЕЗ) бр. 551/2004 и (ЕЗ) бр. 552/2004, како би се побољшао учинак и одрживост европског ваздухопловног система, даје се у Прилогу 1. овог правилника.

Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 2150/2005 од 23. децембра 2005. године која прописује заједничка правила за флексибилно коришћење ваздушног простора даје се у Прилогу 2. овог правилника.

Значење појмова или дефиниције

Члан 2.

За потребе овог правилника користе се појмови садржани у Уредби Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 549/2004 од 10. марта 2004. године којом се предвиђа оквир за формирање Јединственог европског неба (Оквирна уредба), измењеној и допуњеној Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 1070/2009 од 21. октобра 2009. године којом се мењају и допуњавају Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, (ЕЗ) бр. 550/2004, (ЕЗ) бр. 551/2004 и (ЕЗ) бр. 552/2004, како би се побољшао учинак и одрживост европског ваздухопловног система, која је у правни поредак Републике Србије преузета Прилогом 1. Правилника о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени

гласник РС“, број 32/11).

Поред појмова из става 1. овог члана, појмови који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) „*ЕСАА* споразум” означава Мултилатерални споразум између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја;

2) „ЕВРОКОНТРОЛ“ је Европска организација за безбедност ваздушне пловидбе која је основана Међународном конвенцијом о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе ЕВРОКОНТРОЛ, од 13. децембра 1960. године;

3) „флексибилно коришћење ваздушног простора” је концепт којим се ваздушни простор посматра као недељива целина и свакодневно прилагођава потребама корисника ваздушног простора, у складу са могућностима система за пружање услуга у ваздушној пловидби;

4) „*ИКАО*” означава Међународну организацију цивилног ваздухопловства;

5) „Уредба о пружању услуга“ је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 550/2004 од 10. марта 2004. године о пружању услуга у ваздушној пловидби у оквиру Јединственог европског неба, измењена и допуњена Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 1070/2009 од 21. октобра 2009. године којом се мењају и допуњавају Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, (ЕЗ) бр. 550/2004, (ЕЗ) бр. 551/2004 и (ЕЗ) бр. 552/2004, како би се побољшао учинак и одрживост европског ваздухопловног система, која је у правни поредак Републике Србије преузета Прилогом 2. Правилника о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени гласник РС“, број 32/11).

Појмови „Заједница”, „прописи Заједнице”, „аеродром Европске уније”, „Службени лист Европске уније“ и „држава чланица” који се користе у прилозима овог правилника, тумаче се сагласно тачкама 2. и 3. Анекса II *ЕСАА* споразума и одговарајућим одредбама Лисабонског уговора којим се мења и допуњује Уговор о Европској унији и Уговор о оснивању Европске заједнице.

Појам „јединица за управљање ваздушним простором (*АМС*)” који се користи у Прилогу 2. овог правилника тумачи се у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај, као „јединица за цивилно-војну координацију”, а појам „прекогранични ваздушни простор“ као „прекогранична зона“.

Прелазна одредба

Члан 3.

Члан 6. ст. 2. и 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 551/2004 дате у прилогу 1. овог правилника, примењују се од дана назначеног у одговарајућим правилима за спровођење, али најкасније од 4. децембра 2012. године.

Ступање Правилника на снагу

Члан 4.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Бр. 1/0-01-0004/2011-0004

У Београду, 25. августа 2011. године

Управни одбор

Председник

Милутин Мркоњић

Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 551/2004 од 10. марта 2004. године о организацији и коришћењу ваздушног простора у Јединственом европском небу (Уредба о ваздушном простору), измењена и допуњена Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 1070/2009 од 21. октобра 2009. године којом се мењају и допуњавају Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, (ЕЗ) бр. 550/2004, (ЕЗ) бр. 551/2004 и (ЕЗ) бр. 552/2004, како би се побољшао учинак и одрживост европског ваздухопловног система

ГЛАВА I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Циљ и предмет

Члан 1.

1. Унутар предмета Оквирне уредбе, ова уредба се односи на организацију и коришћење ваздушног простора у Јединственом европском небу. Циљ ове уредбе је да подржи концепт прогресивног интегрисања оперативног ваздушног простора у контексту заједничке саобраћајне политике и да успостави заједничке процедуре за пројектовање, планирање и управљање ваздушним простором, уз обезбеђење ефикасаног и безбедног управљања ваздушним саобраћајем.
2. Коришћење ваздушног простора мора да подржи рад пружалаца услуга у ваздушној пловидби, као доследне и одрживе целине, у складу са Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 550/2004 од 10. марта 2004. године о пружању услуга у ваздушној пловидби у оквиру Јединственог европског неба (Уредба о пружању услуга).
3. Не дирајући у члан 10. ове уредбе, ова уредба се примењује на ваздушни простор у оквиру региона *ICAO EUR* (*ICAO* Регионални план ваздушне пловидбе за Европски регион) и *AFI* (Афрички регион) где су државе чланице одговорне за пружање услуга у ваздушном саобраћају, у складу са Уредбом о пружању услуга. Такође, државе чланице могу да примене ову уредбу на ваздушни простор под њиховом одговорношћу у оквиру других *ICAO* региона, под условом да о томе информишу Европску комисију (Комисија) и остале државе чланице.
4. Области информисања ваздухоплова у лету (*Flight Information Regions*) које су обухваћене ваздушним простором на који се ова уредба примењује објављују се у Службеном листу Европске уније.

ГЛАВА II АРХИТЕКТУРА ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА

Ниво поделе

Члан 2.

Брише се.

Европски горњи слој области информисања ваздухоплова у лету (*European Upper Flight Information Region (EUIR)*)

Члан 3.

1. Заједница и њене државе чланице теже успостављању јединственог *EUIR*, који признаје *ICAO*. У том циљу, за питања која спадају у надлежност Заједнице, Комисија доставља препоруку Савету у складу са чланом 300. Уговора, најкасније до 4. децембра 2011. године.
2. *EUIR* обухвата ваздушни простор у надлежности држава чланица, у складу са чланом 1. став 3. ове уредбе, али може да обухвати и вадушне просторе трећих европских држава.
3. Успостављање *EUIR* не утиче на дужност држава чланица да одреде пружаоце услуга у ваздушном саобраћају за ваздушни простор у њиховој надлежности у складу са чланом 8. став 1. Уредбе о пружању услуга.
4. Државе чланице задржавају своје дужности у односу на *ICAO* у оквиру географских граница горњих слојева области информисања ваздухоплова у лету (*upper flight information regions*) и области информисања ваздухоплова у лету (*flight information regions*) које им је *ICAO* поверио на дан ступања на снагу ове уредбе.

Електронске ваздухопловне информације (*Electronic aeronautical information*)

Члан 3а.

1. Не утичући на право држава чланица да објављују ваздухопловне информације, као и на начин њиховог објављивања, Комисија, радећи у сарадњи са Евроконтролом, обезбеђује доступност ваздухопловних информација високог квалитета у електронском формату, њихово приказивање на усаглашен начин тако да задовољавају захтеве свих битних корисника у погледу квалитета и ажурности података.
2. У сврхе става 1, Комисија:
 - (а) обезбеђује развој инфраструктуре ваздухопловног информисања на нивоу Заједнице у виду електронског интегрисаног брифинг портала (*electronic integrated briefing portal*) са неограниченим приступом заинтересованим странама. Наведена инфраструктура треба да обезбеди приступ подацима и ажурирање података као што су, између осталог, ваздухопловне информације, информације из аеродромских бироа (*air traffic services reporting office (ARO)*), метеоролошке информације и информације о управљању протоком саобраћаја;
 - (б) подржава модернизацију и усклађивање пружања ваздухопловних информација у најширем смислу, у тесној сарадњи са Евроконтролом и *ICAO*.
3. Комисија усваја детаљна правила за спровођење овог члана, у складу са

регулаторним поступком наведеним у члану 5. став 3. Оквирне уредбе.

Правила летења и класификација ваздушног простора (*Rules of the air and airspace classification*)

Члан 4.

Комисија, у складу са регулаторним поступком наведеним у члану 5. став 3. Оквирне уредбе, усваја правила за спровођење како би:

- (а) усвојила одговарајуће одредбе из области правила летења које се заснивају на *ICAO* стандардима и препорученој пракси;
- (б) ускладила примену *ICAO* класификације ваздушног простора уз одговарајућа прилагођавања, како би обезбедила несметано пружање безбедних и ефикасних услуга у ваздушном саобраћају у оквиру Јединственог европског неба.

Члан 5.

Брише се.

Управљање мрежом и пројектовање мреже (*Network management and design*)

Члан 6.

1. Функције управљања мрежом ваздушног саобраћаја (*air traffic management (ATM) network functions*) омогућавају оптимално коришћење ваздушног простора и обезбеђују да корисници ваздушног простора могу да користе путање по свом избору, уз максимално могућ приступ ваздушном простору и услугама у ваздушној пловидби. Ове функције управљања усмерене су на подршку иницијативама, како на националном нивоу, тако и на нивоу функционалних блокова ваздушног простора и спроводе се на начин којим се поштује принцип одвајања регулаторних од оперативних послова.

2. У сврху постизања циљева наведених у ставу 1. овог члана и без дирања у надлежности држава чланица у погледу националних рута и структура ваздушног простора, Комисија обезбеђује спровођење следећих функција:

- (а) пројектовање европске мреже рута;
- (б) координацију употребе ограничених ресурса у оквиру ваздухопловног фреквенцијског опсега који се користе за општи ваздушни саобраћај, нарочито радио фреквенција, као и координацију доделе кодова радарских транспондера (*radar transponder codes*).

Функције наведене у првом ставу не обухватају усвајање обавезујућих мера опште природе или коришћење политичких дискреционих права. Оне узимају у обзир предлоге сачињене на националном нивоу или на нивоу функционалних блокова ваздушног простора. Оне се обављају у координацији са војним органима, у складу са договореним процедурама у вези са флексибилним коришћењем ваздушног простора (*flexible use of airspace*).

Комисија може, након што консултује Комитет јединственог неба (*Single Sky Committee*) и у складу са правилима за спровођење наведеним у ставу 4. овог члана, да повери Евроконтролу или неком другом непристрасном и стручном телу, послове неопходне за извршење функција наведених у првом ставу. Ови послови се извршавају непристрасно и економично и у име држава чланица и заинтересованих страна. Они су предмет одговарајућег управљања које препознаје одвојене одговорности за пружање услуга и за регулисање, имајући у виду потребу читаве мреже управљања ваздушним саобраћајем и уз пуно учешће корисника ваздушног простора и пружалаца услуга у ваздушној пловидби.

3. Комисија може проширити листу функција из става 2. овог члана након одговарајућих консултација са заинтересованим странама из области ваздухопловства. Ове мере, намењене измени несутинских елемената ове уредбе путем допуне исте, усвајају се у складу са регулаторним поступком наведеним у члану 5. став 4. Оквирне уредбе.

4. Детаљна правила за спровођење мера наведених у овом члану, осим оних наведених у ст. 6. - 9, усвајају се у складу са регулаторним поступком наведеним у члану 5. ставу 3. Оквирне уредбе. Ова правила за спровођење нарочито обухватају:

- (а) координацију и хармонизацију процеса и поступака како би се унапредила ефикасност управљања ваздухопловним фреквенцијама (*aeronautical frequency management*), укључујући развој принципа и критеријума;
- (б) централизовану координацију у циљу правовременог уочавања проблема и решавања захтева за фреквенцијама у опсегу додељеном европском општем ваздушном саобраћају како би се обезбедила подршка пројектовању и коришћењу европске ваздухопловне мреже;
- (ц) додатне функције управљања мрежом дефинисане у АТМ Мастер плану;
- (д) детаљне аранжмане за заједничко доношење одлука држава чланица, пружалаца услуга у ваздушној пловидби и функција управљања мрежом ваздушног саобраћаја везаних за послове наведене у ставу 2. овог члана;
- (е) аранжмане за консултовање битних заинтересованих страна у процесу доношења одлука, како на националном, тако и на европском нивоу; и
- (ф) у оквиру радио спектра за општи ваздушни саобраћај који је доделила Међународна унија за телекомуникације (*International Telecommunication Union*), поделу задужења и одговорности између функције управљања мрежом ваздушног саобраћаја и националних руководиоца фреквенција, обезбеђујући да националне функције управљања фреквенцијама наставе да обављају оне послове у вези са фреквенцијама који немају утицаја на мрежу. У случајевима који имају утицаја на мрежу, национални руководиоци фреквенција сарађују са одговорнима за функцију управљања мрежом ваздушног саобраћаја, како би се оптимизовало коришћење фреквенција.

5. Аспекти пројектовања ваздушног простора другачији од оних наведених у ставу 2. овог члана се решавају на националном нивоу или на нивоу функционалних блокова ваздушног простора. Овај процес пројектовања узима у

обзир захтеве и сложеност саобраћаја, планове учинка на националном нивоу или на нивоу функционалног блока ваздушног простора и обухвата пуно консултовање одговарајућих корисника ваздушног простора или одговарајућих група које представљају кориснике ваздушног простора и војне органе.

6. Државе чланице поверавају Евроконтролу или другом непристрасном и компетентном телу управљање протоком ваздушног саобраћаја, уз одговарајуће аранжмане о надзору (*oversight arrangements*).

7. Правила за спровођење управљања протоком ваздушног саобраћаја, укључујући неходне аранжмане за надзор, сачињавају се у складу са саветодавним поступком наведеним у члану 5. став 2. Оквирне уредбе и усвајају у складу са поступком наведеним у члану 5. став 3. Оквирне уредбе, у циљу оптимизовања расположивих капацитета приликом коришћења ваздушног простора и побољшања процеса управљања протоком ваздушног саобраћаја. Ова правила се заснивају на транспарентности и ефикасности, обезбеђујући да се капацитет остварује флексибилно и благовремено, у складу са препорукама из *ICAO EUR*.

8. Правила за спровођење за управљање протоком ваздушног саобраћаја подржавају оперативне одлуке пружалаца услуга у ваздушној пловидби, оператора аеродрома и корисника ваздушног простора и обухватају следеће области:

- (а) планирање летења;
- (б) коришћење расположивог капацитета ваздушног простора током свих фаза лета, укључујући доделу слотова; и
- (ц) коришћење рута у општем ваздушном саобраћају, укључујући:
 - стварање јединствене публикације рута и оријентације саобраћаја (*route and traffic orientation*),
 - опције за промену рута у смислу преусмеравања (*diversion*) општег ваздушног саобраћаја из загушених области (*congested areas*), и
 - права првенства у погледу приступа ваздушном простору за општи ваздушни саобраћај, нарочито током периода загушења (*congestion*) и кризе.

9. При изради и усвајању правила за спровођење, Комисија, према потреби и без дирања у безбедност, узима у обзир доследност планова лета и аеродромских слотова и неопходну координацију са суседним областима.

ГЛАВА III

ФЛЕКСИБИЛНО КОРИШЋЕЊЕ ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА У ОКВИРУ

ЈЕДИНСТВЕНОГ ЕВРОПСКОГ НЕБА

Флексибилно коришћење ваздушног простора

Члан 7.

1. Узимајући у обзир организацију војних аспеката који су у њиховој надлежности, државе чланице гарантују доследну примену концепта флексибилног коришћења ваздушног простора у оквиру Јединственог европског неба на начин описан од стране *ICAO* и развијен од стране Евроконтрола, да би се олакшало

управљање ваздушним простором и ваздушним саобраћајем у контексту заједничке политике саобраћаја.

2. Државе чланице, у контексту заједничке саобраћајне политике, морају редовно да достављају Комисији годишње извештаје о примени, концепта флексибилног коришћења ваздушног простора у ваздушном простору који је у њиховој надлежности.

3. Када, након подношења извештаја од стране држава чланица, постане неопходно оснаживање и усаглашавање примене концепта флексибилног коришћења ваздушног простора у оквиру Јединственог европског неба, морају да се усвоје правила за спровођење у контексту заједничке саобраћајне политике, у складу са поступком наведеним у члану 8. Оквирне уредбе.

Привремена суспензија

Члан 8.

1. У случајевима када примена члана 7. ове уредбе изазива значајне оперативне потешкоће, државе чланице могу привремено да суспендују ту примену, под условом да о томе, без одлагања, обавесте Комисију и друге државе чланице.

2. Након увођења привремене суспензије, може се извршити прилагођавање правила за спровођење усвојених сходно члану 7. став 3. ове уредбе за ваздушни простор у надлежности државе(а) чланице(а) која је у питању, у складу са поступком наведеним у члану 8. Оквирне уредбе.

Члан 9.

Брише се.

ГЛАВА IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ Провера

Члан 10.

1. У контексту периодичне провере која је наведена у члану 12. став 2. Оквирне уредбе, Комисија мора да заврши студију о условима будуће примене концепата који су наведени у чл. 3, 5. и 6. на доње делове ваздушног простора.

2. На основу закључака ове студије и у светлу постигнутог напретка, Комисија подноси извештај Европском парламенту и Савету најкасније до 31. децембра 2006. године уз, уколико је могуће, предлог за проширење примене ових концепата на доње делове ваздушног простора или да утврди неке друге кораке. У случају да је овакво проширење предвиђено, релевантне одлуке би требало донети пре 31. децембра 2009. године.

Ступање на снагу

Члан 11.

Ова уредба ступа на снагу двадесетог дана након њеног дана објављивања у Службеном листу Европске уније.

Ова уредба је обавезујућа у целости и непосредно примењива у свим државама чланицама.

ПРИЛОГ 2.

Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 2150/2005 од 23. децембра 2005. године која прописује заједничка правила за флексибилно коришћење ваздушног простора

ПРЕДМЕТ

Члан 1.

Ова уредба учвршћује и усклађује примену концепта флексибилног коришћења ваздушног простора у оквиру Јединственог европског неба, као што је наведено у члану 2. тачка 22. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, да би се олакшало управљање ваздушним простором и управљање ваздушним саобраћајем унутар граница заједничке саобраћајне политике.

Овом уредбом се посебно утврђују правила за обезбеђивање боље сарадње између цивилних и војних субјеката који су надлежни за управљање ваздушним саобраћајем који се одвија у ваздушном простору који је у надлежности држава чланица.

ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 2.

1. За потребе ове уредбе примењују се дефиниције утврђене Уредбом (ЕЗ) бр. 549/2004.
2. Поред дефиниција наведених у ставу 1. овог члана примењују се и следеће дефиниције:
 - (а) „јединица за управљање ваздушним простором (АМС)” је јединица која је одговорна за свакодневно управљање ваздушним простором у надлежности једне или више држава чланица;
 - (б) „резервисан ваздушни простор“ је дефинисани део ваздушног простора привремено резервисан за искључиво или посебно коришћење од стране категорија корисника;
 - (ц) „ограничен ваздушни простор” је одређени део ваздушног простора у којем се у одређено време могу одвијати различите активности које могу бити опасне за летење ваздухоплова („опасна зона”); или ваздушни простор који се налази изнад копнених подручја или територијалних вода државе унутар којег је летење ваздухоплова ограничено у складу са унапред одређеним условима („условно забрањена зона”); или ваздушни простор који се налази изнад копнених подручја или територијалних вода државе унутар којег је летење ваздухоплова забрањено („забрањена зона”);
 - (д) „структура ваздушног простора” је део ваздушног простора посебно дизајниран да осигура безбедне и оптималне операције ваздухоплова;
 - (е) „јединица за пружање услуга у ваздушном саобраћају” (АТS јединица) је цивилна или војна јединица која је одговорна за пружање услуга у ваздушном саобраћају;
 - (ф) „цивилно-војна координација” је координација између цивилних и војних субјеката овлашћених за доношење одлука и постизање договора о начину

спровођења активности;

(г) „надлежна војна јединица” је свака стална или мобилна војна јединица која управља војним ваздушним саобраћајем и/или обавља друге активности које, због своје специфичне природе, могу да захтевају резервисан или ограничен ваздушни простор;

(х) „прекогранични ваздушни простор” је структура ваздушног простора која се протеже преко националних граница и/или граница области информисања ваздухоплова у лету;

(и) „намеравани лет” је путања лета и пратећи подаци о лету који описују планирану путању лета до одредишта, ажурирану у било ком тренутку;

(ј) „путања лета” је путања ваздухоплова кроз ваздух, дефинисана у три димензије;

(к) „стварно време” је реално време током ког се одвија неки процес или догађај;

(л) „раздвајање” је растојање између ваздухоплова, висина или путања;

(м) „корисници” су цивилни или војни ваздухоплови који лете у ваздушном простору, као и било који други субјекат који захтева коришћење ваздушног простора.

ПРИНЦИПИ

Члан 3.

Концепт „флексибилног коришћења ваздушног простора” заснива се на следећим принципима:

(а) координација између цивилних и војних власти организује се на стратешком, пре-тактичком и тактичком нивоу управљања ваздушним простором, кроз успостављање споразума и процедура у сврху унапређења безбедности и капацитета ваздушног простора, као и у сврху побољшања ефикасности и флексибилности операција ваздухоплова;

(б) потребно је успоставити и одржавати усклађеност између управљања ваздушним простором, управљања протоком ваздушног саобраћаја и пружања услуга у ваздушном саобраћају на сва три нивоа управљања ваздушним простором који су наведени у тачки (а) овог става, како би се, на добробит свих корисника, обезбедила ефикасност планирања, алокације и коришћења ваздушног простора;

(ц) резервисан ваздушни простор за искључиво или посебно коришћење од стране категорија корисника је привременог карактера и примењује се само током ограничених временских периода на основу стварне употребе, а укида се чим престане активност која је узроковала његово успостављање;

(д) државе чланице развијају сарадњу у циљу ефикасне и доследне примене концепта флексибилног коришћења ваздушног простора преко националних граница и/или граница области информисања ваздухоплова у лету, посвећујући посебну пажњу прекограничним активностима; ова сарадња покрива сва релевантна законска, оперативна и техничка питања;

(е) јединице за пружање услуга у ваздушном саобраћају и корисници су дужни да на најбољи начин користе расположив ваздушни простор.

СТРАТЕШКИ НИВО УПРАВЉАЊА ВАЗДУШНИМ ПРОСТОРОМ (ниво 1)

Члан 4.

1. Државе чланице обављају следеће задатке:

(а) обезбеђују целокупну примену концепта флексибилног коришћења ваздушног простора на стратешком, пре-тактичком и тактичком нивоу;

(б) редовно разматрају захтеве корисника;

(ц) одобравају активности које захтевају резервисан или ограничен ваздушни простор;

(д) дефинишу привремене структуре ваздушног простора и процедуре ради понуде вишеструких могућности у погледу резервисања ваздушног простора и рутних опција;

(е) успостављају критеријуме и процедуре за формирање и коришћење промењивих хоризонталних и вертикалних граница ваздушног простора, потребних за омогућавање различитих варијација путања лета и краткотрајних промена летова;

(ф) процењују националне структуре ваздушног простора и мрежу рута са циљем планирања флексибилних структура ваздушног простора и процедура за њихово коришћење;

(г) дефинишу специфичне услове према којима су за раздвајање између цивилних и војних летова одговорне јединице контроле летења или надлежне војне јединице;

(х) развијају употребу прекограничног ваздушног простора са суседним државама чланицама када то захтевају токови ваздушног саобраћаја и активности корисника;

(и) усклађују своју политику управљања ваздушним простором са политиком суседних држава чланица, да би заједнички решили употребу ваздушног простора преко националних граница и/или граница области информисања ваздухоплова у лету;

(ј) успостављају структуре ваздушног простора и стављају их на располагање корисницима у уској сарадњи и координацији са суседним државама чланицама, у случајевима када дотичне структуре ваздушног простора имају значајан утицај на саобраћај преко националних граница и/или граница области информисања ваздухоплова у лету, ради обезбеђивања оптималног коришћења ваздушног простора за све кориснике у оквиру Заједнице;

(к) са суседним државама чланицама успостављају јединствени заједнички скуп стандарда за раздвајање између цивилних и војних летова за прекограничне активности;

(л) успостављају механизме за консултације између лица или организација наведених у ставу 3. овог члана и свих релевантних партнера и организација, како би се обезбедило да захтеви корисника буду адекватно обрађени;

(м) процењују и разматрају процедуре у односу на ваздушни простор, те успешност флексибилног коришћења ваздушног простора;

(н) успостављају механизме за архивирање података о захтевима, алокацији и стварном коришћењу структура ваздушног простора у сврху даље анализе и планирања.

Услови наведени у тачки (г) овог става документују се и узимају у обзир код процене безбедности наведене у члану 7. ове уредбе.

2. У оним државама чланицама у којима су и цивилне и војне власти одговорне за

управљање ваздушним простором или укључене у управљање ваздушним простором, задатке наведене у ставу 1. овог члана морају да извршавају кроз заједнички цивилно-војни процес.

3. Државе чланице одређују лица или организације које су одговорне за обављање задатака наведених у ставу 1. овог члана и о њима обавештавају Комисију. Комисија одржава и објављује списак свих наведених лица или организација ради даље сарадње између држава чланица.

ПРЕ-ТАКТИЧКИ НИВО УПРАВЉАЊА ВАЗДУШНИМ ПРОСТОРОМ

(ниво 2)

Члан 5.

1. Државе чланице именују или успостављају јединицу за управљање ваздушним простором ради алокације ваздушног простора, у складу са условима и процедурама утврђеним у члану 4. став 1. ове уредбе.

У оним државама чланицама, у којима су и цивилна и војна тела одговорна за, и укључена у управљање ваздушним простором, ова јединица има форму заједничке цивилно-војне јединице.

2. Две или више држава чланица могу да успоставе заједничку јединицу за управљање ваздушним простором.

3. Државе чланице обезбеђују успостављање одговарајућих система подршке који јединици за управљање ваздушним простором омогућавају управљање алокацијом ваздушног простора и благовремено пружање информација о расположивости ваздушног простора свим заинтересованим корисницима, другим јединицама за управљање ваздушним простором пружаоцима услуга у ваздушном саобраћају те свим битним партнерима и организацијама.

ТАКТИЧКИ НИВО УПРАВЉАЊА ВАЗДУШНИМ ПРОСТОРОМ (ниво 3)

Члан 6.

1. Државе чланице обезбеђују успостављање процедура цивилно-војне координације и опрему за комуникацију између одговарајућих јединица за управљање ваздушним простором и надлежних војних јединица који омогућавају међусобну размену података о ваздушном простору, како би се у стварном времену омогућила активација, деактивација или поновна алокација ваздушног простора који је био алоциран на пре-тактичком нивоу.

2. Државе чланице обезбеђују да надлежне војне јединице и јединице за управљање ваздушним простором благовремено и ефикасно размењују информације о свакој промени планираног активирања ваздушног простора, те да о тренутном статусу ваздушног простора обавесте све заинтересоване кориснике.

3. Државе чланице су одговорне за успостављање процедура координације и за успостављање система за подршку између јединица контроле летења и надлежних војних јединица, како би се осигурао одговарајући ниво безбедности при интеракцији цивилних и војних летова.

4. Државе чланице су одговорне за успостављање процедура координације између јединица цивилне контроле летења и надлежних војних јединица за послове

контроле летења, како би се омогућила директна комуникација о битним информацијама ради решавања специфичних саобраћајних ситуација, када цивилни и војни контролори пружају услуге у истом ваздушном простору. Овакве битне информације морају да буду доступне, посебно када је то потребно из безбедносних разлога, цивилним и војним контролорима, као и надлежним војним јединицама, кроз благовремену размену података о лету укључујући позицију и намеравани лет ваздухоплова.

5. Када се одвијају активности у прекограничном ваздушном простору, државе чланице морају да обезбеде постојање заједничког скупа процедура за управљање одређеним саобраћајним ситуацијама, као и постојање процедура за побољшање управљања ваздушним простором у стварном времену, између јединица контроле летења и надлежних војних јединица за послове контроле летења и/или надлежних војних јединица којих се те активности тичу.

БЕЗБЕДНОСНА ПРОЦЕНА

Члан 7.

Како би одржале или побољшале постојеће нивое безбедности, државе чланице обезбеђују да се у оквиру процеса управљања безбедношћу, изврши безбедносна процена, укључујући идентификацију опасности и процену и ублажавање ризика, пре него што се уведу било какве промене у примени флексибилног коришћења ваздушног простора.

ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 8.

Приликом подношења годишњег извештаја о примени концепта флексибилног коришћења ваздушног простора, како је наведено у члану 7. став 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 551/2004, државе чланице достављају податке који су детаљно наведени у Анексу ове уредбе.

ПРАЋЕЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

Члан 9.

Државе чланице прате усаглашеност са овом уредбом помоћу инспекција, надзора и безбедносних провера.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Члан 10.

Ова уредба ступа на снагу двадесетог дана од њеног објављивања у Службеном листу Европске уније.

Члан 6. ове уредбе се примењује 12 месеци након дана ступања ове уредбе на снагу.

Ова уредба у целости обавезује и непосредно се примењује у свим државама чланицама

СПИСАК ЕЛЕМЕНАТА КОЈИ СУ ПОТРЕБНИ ЗА ГОДИШЊИ
ИЗВЕШТАЈ О ПРИМЕНИ КОНЦЕПТА ФЛЕКСИБИЛНОГ
КОРИШЋЕЊА ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА

- Општи опис националне организације и одговорности на нивоу 1, нивоу 2 и нивоу 3 концепта флексибилног коришћења ваздушног простора.
- Процена функционисања споразума, процедура и система за подршку успостављених на стратешком, пре-тактичком и тактичком нивоу управљања ваздушним простором. Ова процена узима у обзир безбедност, капацитет ваздушног простора, ефикасност и флексибилност операција ваздухоплова свих корисника.
- Проблеми који се појављују током примене ове уредбе, мере које се предузимају и захтеви за променама.
- Резултати националних инспекција, надзора и безбедносних провера.
- Сарадња између држава чланица у управљању ваздушним простором, а посебно при успостављању и управљању прекограничним ваздушним простором и прекограничним активностима.